



KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena lista za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.



štev. 13.

V Ljubljani, 15. julija 1929.

XLVI.

VSEBINA: Samopomoč na mali kmetiji. — Poletno gnojenje okopavin. — Zatiranje travniškega mahu po otavi. — Poletna vinogradniška in kletarska opravila. — Živinska razstava v Novem mestu. — Razstava kuncev. — Licenciranje bikov - plenjakov v Metliki. — Hmeljarji, uredite sušilnice! — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko - solski vestnik. — Kmetijske novice. — Ljubljanski velesejm od 31. avgusta do 9. septembra 1929. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Samopomoč na mali kmetiji.

Pri nas je maloposestvo doma. To posestvo preživlja danes težke čase. Vzrokov je več, vsi so pa vsmerjeni na to, da postaja mala kmetija čim dalje bolj izgubonosna in da se posestniki čim dalje bolj zadolžujejo. Stroški pridelovanja in razna davčna in druga bremena rastejo, dočim se dohodki krčijo. Pod tem jarmom pa ne tiči samo naša slovenska kmetija, ampak tudi kmetije po drugih državah. Povsod je slišati samo tožbe o težki krizi, o naraščanju stroškov, ki ne stoje v nobenem pravem razmerju z dohodki.

V tem položaju se mnogo razmišlja in marsikaj priporoča za ozdravljanje našega kmetijstva. Močno se priporoča **racionalizacija** kmetijstva, ki obstoji v tem, da ves obrat s pomočjo pripravnih strojev pocenimo, da namesto ročnega in vprežnega dela vpeljujemo strojno delo (mehaniziranje dela). S traktorji in drugimi stroji naj se poceni vse obdelovanje zemlje in sploh ves gospodarski obrat. Vse to pa velja veliko bolj za večja in velika posestva kakor pa za malega posestnika, kakršni smo pri nas v pretežni večini, da ne rečem — sploh. Na mali kmetiji se take racionalizacije ne da dobro uvesti. Tudi pri skupni uporabi posameznih strojev ne pridemo pri našem razkosanem maloposestvu tako daleč. Kar se je sedaj dobrega doseglo z racionalizacijo kmetijstva, gre vse le v prid veleposestvu, ki se z raznimi stroji v prilog manjšim stroškom še najlažje okorišča.

Več bi se dalo doseči z racionalizacijo v širšem pomenu besede, ako bi se namreč vse kmetovanje bolj pametno, t. j. še bolj preudarno in premišljeno uredilo in izvajalo; toda tudi tukaj se kažejo različne zapreke na malem posestvu, ki so tem bolj umljive in očitne, čim bolj prodiramo v zapleten sestav (organizem) našega kmetijskega gospodarstva.

Takoj po prevratu, ko so se naše državne meje izpremenile in ž njimi vred tudi naš gospodarski položaj, se je priporočalo, da bi z našimi kulturami presedlali, da bi v Sloveniji opustili pridelovanje žita v običajnem obsegu in ravnotako tudi rejo pra-

sičev. Kakor da bi se dale tako daleč segajoče presosnovne brez zadostne podlage in zgolj na lepe besede izvesti! Priporočala se je tudi **industrializacija** našega kmetijstva s pomočjo naprave sladkorne tvornice, s čemer naj bi pridobilo predvsem naše poljedelstvo. Se največ bomo dosegli z industrializacijo živalskih proizvodov, mleka in mesa. Na tej poti smo, toda treba je se mnogo dela in pogojev. Tudi o **specializaciji** našega kmetijstva, t. j. o omajitvi gospodarstva na gotove panoge in kulture zaenkrat ne more biti govora, razen pri posameznikih, kar pa ne prihaja do širšega pomena. Ni še dolgo tega, da je nekdo priporočal kot izhod iz mizerne položaja ojačeno rejo perutnine, ki bi lahko donášala malemu kmetu ogromne dohodke, nič manj kakor 40 do 70.000 Din na leto! Kdor pozna naše kmetske razmere, se mora za glavo prijeti, če bere take številke. Gotovo bi se dalo kaj več doseči ob specializaciji gospodarstva na to panogo, ali predstoječe številke so tako gorostasne, da jih ne moremo smatrati resnim.

Se največ uspeha se nam pri današnjih razmerah našega maloposestva obeta z **intenziviranjem** gospodarskega obrata ali z **ojačenjem** kmetovanja. Na naši mali kmetiji je že sedaj ves obrat bolj intenziven, ali resnica je, da se da še bolj ojačiti. Izkušnje nas uče, da se dajo naši pridelki še povsod dvigniti in za prodajo še bolj pripraviti. V tej smeri nam je iskati zaenkrat odpomoči. Svetovna trgovina zahteva kvalitetno blago. Če ga ponujajo druge države, tudi mi ne smemo zaostajati. Če so stroški pridelovanja visoki, jih zamoremo na malem posestvu le na ta način znižati, da dvignemo pridelke. To se da doseči z novodobnimi pripomočki, v poljedelstvu in travništvu s pomočjo domačih in umetnih gnojil, pri živinoreji s pomočjo boljšega krmljenja itd. itd. Povsod je napredek mogoč!

V vseh teh in drugih primerih bomo pa največ dosegli, če se bomo lotili gospodarskega ozdravljenja z **združenimi močmi**, s pomočjo kmetijskih združenj, ki lahko vplivajo najugodnejše ne le na izboljšanje produkcije, ampak tudi na ugodnejšo oddajo pridelkov in na ugodnejše cene. S pomočjo **štan-**

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

dardiziranja (enotnega odbiranja in sortiranja) pridelkov je še mogoče na večjih in združenih obratih doseči ugodne uspehe! V združeni samopomoči in kar je ž njo v zvezi tiči ozdravljenje in rešitev našega kmetijstva!

K.

Poletno gnojenje okopavin.

Tudi poleti moramo gnojiti nekaterim okopavinam, ki le malo časa rastejo in v tej kratki dobi potrebujejo precej lahko dostopne hrane. Take okopavine so: **repa, korenje, pesa in zelje**. Te rastline potrebujejo v splošnem mnogo gnoj, kar ve dobro vsak kmetovalec.

Ni pa vsako gnojilo primerno zanje. Tako n. pr. svež mlevski gnoj ne zaleže mnogo, ker dobi v poletnih mesecih premalo vlage v zemlji, da bi se mogel zadostno razkrajati. Posledica je, da mnogokrat več škoduje kakor koristi, ker zapari mlade setve. Kavnotako ni primeren apneni dušik, ker večkrat mlade setve osmоди. Moramo torej nuditi rastlinam gnojila, ki so v vodi lahko topljiva in zato jih korenine takoj vsrkajo in dovajajo rastlinskemu telesu v hrano.

Katera gnojila pa smemo rabiti v poletnih mesecih? To so: gnojnica, čilski soliter, kalijeva sol in superfosfat. Gnojnica vsebuje precej dušika in kalija, kateri hranili sta v njej že raztopljeni in ju korenine takoj lahko uživajo. Čilski soliter vsebuje lahko topljiv dušik, kalijeva sol lahko topljiv kalij, superfosfat pa lahko topljivo fosforovo kislino. Zgoraj navedene okopavine pa ne potrebujejo mnogo fosforove kisline, ker ne nastavljajo zrnja, zato jih običajno ne gnojimo s superfosfatom. Drugače je pri ajdi, ki nujno potrebuje superfosfat in kalijevo sol.

Kako pa rabimo navedena gnojila?

Marsikateri poljedelec, ki je mislil, da bo z močnim gnojenjem dosegel bogat pridelek, se je pošteno urezal, ker mu je gnojilo več škodovalo kakor koristilo. Poletni meseci so za gnojenje nevarni. Nevarni namreč v toliko, ker ob nastopu suše ne učinkujejo kot hranilo, temveč kot strup, ki mlade rastline osmоди, ožge, torej uniči. Saj gnojnica sama, ki ima že raztopljene hranilne snovi, osmоди rastline, če jih ž njo polivamo v vročih poletnih dnevih. Ravnotako nevarna so umetna gnojila, ki jih nudimo setvam v suhi obliki. Če jih potrosimo in dobijo v zemlji premalo vlage, tedaj ne samo, da ne morejo služiti rastlinam kot hranilo, ampak jemljejo tem še vodo in jih takorekoč izmozgavajo, da se potem morajo posušiti. **Torej, ob suši ni trositi lahkotopnih umetnih gnojil in ne polivati rastlin z gnojnico, temveč le pred ali po dežju, ko je zemlja dovolj napojena z vodo.**

Kako pa bomo gnojili posameznim rastlinam?

Repi pognojimo navadno z dobro vlečanim hlevskim gnojem, ki ga čimprej raztrosimo po strnišču in takoj podorjemo. Dobro je, če ob tej priliki dodamo še do 200 kg kalijeve soli na hektar, ker repa potrebuje mnogo kalija. Večkrat pa nimamo dovolj gnoj, ali ta ni še dovolj vlečan, torej za gnojenje repi neprimeren, tedaj si moramo pomagati z umetnimi gnojili. Pred brananjem izorane njive potrosimo na 1 ha do 200 kg kalijeve soli in 100 kg čil-

skega solitra. Ta gnojila se pri brananju dobro premešajo z zemljo in pridejo v korist že mladim rastlinam. Kalijevo sol pa zemlja bolj veže nego čilski soliter, zato je slednji kmalu izčrpan.

Da pa dobi repa tudi pozneje dovolj dušičnate hrane, ji moramo pri prvem okopavanju zopet dati do 100 kg čilskega solitra na 1 ha, ki ga potrosimo po njivi, ko so rastline suhe. Kosne ali od uležja mokre liste bi čilski soliter osmоди. Tudi če opazimo, da se repa iz enega ali drugega razloga slabo razvija, ji pomagamo s solitrom, ki znatno pospešuje rast. Tako gnojenje bo pripomoglo, da se bo repa dobro razvijala in nastavila velik koren. Da jo pa moramo pridno okopavati in pleti, je samobesbi umevno.

Korenje smo posejali med ječmen in ko tega požanjemo, izrujemo strnišče ter razredčimo mlade rastline. Kjer imajo dolge njive posejanega korenja in jim pride ročno izruvanje strnišča in razredčevanja predrago, izvršijo to delo z njivsko brano. Z njo temeljito prevlečejo njivo in pograbiijo potem strnišče ter izruvajo korenje in plevel. Ostalo korenje se prav dobro razvija.

Potem, ko je korenje očiščeno, potrebujejo mlade rastline hrane. Lahko jim pognojimo z razredčeno gnojnico. Ker imamo pa te navadno premalo, zato vzamemo izmed umetnih gnojil čilski soliter in kalijevo sol. Na 1 ha zadostuje od vsakega teh gnojil do 150 kg, ki ju potrosimo povrh že zelenih rastlin. Dež izpere gnojilo v zemljo, ga raztopi in ga dovodi h koreninam. Tako gnojenje korenja se nam bogato izplača, ker znatno poveča pridelek.

Pesa smo že prej posadili ali posejali ter ji pognojili s hlevskim gnojem, po možnosti tudi še z umetnimi gnojili. Pesa potrebuje mnogo dušika in kalija, potem šele da bogat pridelek. Lahko ji pri prvem okopavanju pomagamo še z razredčeno gnojnico, še bolje pa s čilskim solitrom, ki ga potrosimo na suhe rastline po 150 do 200 kg na 1 ha. Če nismo že pri pripravi zemlje za setev ali saditev pese dali kalijeve soli, tedaj je pri prvem okopavanju še vedno čas, da popravimo to pomanjkljivost in potrosimo tudi 150 do 200 kg kalijeve soli na ha. Dušik in kalij skupaj napravita debelo peso.

Zelje potrebuje mnogo kalija in dušika, pa tudi nekoliko superfosfata. Pred pripravo zemlje za saditev potrosimo povrh do 200 kg superfosfata in 200 kg kalijeve soli na 1 ha in potem njivo dobro prebrnemo. Čilski soliter, 100 kg na 1 ha, damo neposredno pred saditvijo, drugih 100 kg ga po drugem okopavanju. Tudi gnojnica nam dobro zaleže pri zelju. S takim gnojenjem in marljivim okopavanjem bomo dosegli debele in trde zeljnate glave. L.

Zatiranje travniškega mahu po otavi.

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Naravni zakon je tak, da se zemlja, najsibo na vrtu, na njivah ali na travnikih, leto za letom zapleva. V vrtu in na njivah uničujemo nepotrebni in škodljivi plevel, ker smo prepričani, da bi nam naše njive doprinesle le pičle pridelke in bi še ti bili slabe kakovosti. Pri tem mi pride na misel, da se da ta

ničvredni plevel primerjati v svojem razmnoževanju s tistimi živalcami, ki jih redi nesnažni človek na svojem lastnem telesu.

Ogromno škodo trpita naše kmetijstvo in naša živinoreja zaradi obilnega mahu po naših travnikih. Skoraj povsod, kjer raste trava ga vidimo. Že pri enem posestniku prizadeva veliko škode, koliko pa po celih travniških legah, po celih občinah in okrajih! Ako bi iztrebili in uničili ta nadležni plevel, bi se lahko pridobilo sto in stotisoče vrednosti za naše kmetijstvo. Nekateri celo mislijo in trdijo, da je travniški mah rastlinam koristen, ker pridržuje vlogo in koristi s tem travnim rastlinam. To je prazna domišljija. Travniški mah je prava kuga travnim rastlinam. Zato pa tudi vidimo: kjer je dosti mahu, tam so redke rastline ker se umikajo mahu. Mah, ki pokriva travniško rušo, zapira travnim koreninam dohod zraka, toplote in vlage. Vse to je krivo, da nam izumirajo dobre travne rastline.

Skrbimo torej, da se čimprej iznebimo na naših travnikih tega škodljivega gosta. Najlažje in najhitreje ga zatremo, ako travnik, ki se je obrastel z mahom, pobranamo s travniško brano. Največ dosežemo kakor sem iz lastne skušnje prepričan, ako tak travnik takoj po otavini košnji pobranamo, tako da gre brana dva do trikrat po enem prostoru. Ko imamo vso površino travnika tako pobranano, poigramo mah in ga odveljemo domov. Ko je to končano, branamo zopet po prej omenjenem načinu. To delo ponavljamo tako dolgo, dokler ni ves mah izruvan. Ta mah nam povrne precej stroškov, ker je izvrstna stelja za živino.

Vsled takega brananja zrahljamo tudi travniško rušo, v katero dež ali snežnica lažje dovaja gnojila, bodisi dobro strohneli živinski ali umetni gnoj katerega ob času jesenskega deževja raztrosimo. Pri takem delu se ne boj za travne rastline, če jih kaj izruješ. Po tem načinu izboljšan travnik ti prinese že v prihodnjem letu vsepolno novih sladkih trav, ki jih je s pomočjo brananja in gnojenja posejala mati narava. Uspeli se ravna slednjič tudi po tem, koliko je bilo moče, ki je izpirala gnojilne snovi v zemljo.

Poletna vinogradniška in kletarska opravila.

Vsled primerne gorkote in tudi zadostne in pravočasne mokrote se trtje z grozdji vred v splošnem izredno lepo razvija, tako da vedno bolj gineva strah pred posledicami zimske pozebe. Narava je pač taka, da nastalo škodo tudi sama popravlja in spravi vse skupaj v prejšnje ravnotežje. Skrb vinogradnika je pa sedaj, da od narave nudeno dobroto izkoristi in da ne zanemari neodločljivega dela, ki mu lahko vse njegove sedanje lepe upe na ugodno trgateg mahoma uniči. Seveda moramo v tem izvzeti one nesrečneže, ki jih je maja in junija toča obiskala in jim mnogo trtja potolkla.

Pa tudi ti ne smejo obupati in opustiti potrebno nadaljnjo negovanje, marveč morajo tudi po toči okleščeno trtje istotako prav skrbno negovati, drugače bodo ostali tudi prihodnje leto brez potrebnega dohodka. V tem in prihodnjem mesecu mora vsak vinogradnik obrniti največjo pozornost na nemoteni,

čim lepši razvoj grozdja, ker prva in glavna dorast novih letošnjih poganjkov je dosežena in od sedaj naprej pojenjava.

Kot glavna dela pridejo sedaj v poštev: 1. manganje, t. j. odstranitev nerodovitnih in odvišnih poganjkov na starem lesu in na šparonih (locnih) ter na reznikih (na teh ostaneta le dva najmočnejša); 2. prikrajševanje poganjkov na šparonih do 4. lista nad najvišjim grozdom; 3. skrbno privezovanje teh h kolom ali na žico, tako da ostane vsak grozd na prostem, ne pa stisnjen med les in listje; 4. škropljenje z modro galico in žveplanje ali škropljenje z mešanico modre galice in solbarja, oziroma sulikola ali salojidina za popolno zatrenje peronospor in grozdne plesnobe (oidija), ki ravno letos in pri tako menjajočem se solnčno-deževnem vremenu povsod močno nastopata.

Osobito škropljenje s poslednjo zmesjo moramo o pravem času izvršiti, kajti že z enodnevnno ali celo s poldnevno zamudo utegnemo imeti prav občutno škodo. Peronospora se namreč v tem času zajeda ne samo v liste, temveč tudi v grozdne in jagodne peclje ter lezejo ob teh njene koreninice (miceli) v notranost jagod ter srkajo iz njih z sesalnicami (haustorije) sok, vsled česar jagode pozneje porjavijo in se posušijo, ali celotno kot polzrele jagode enostavno odnadejo. Enako močno napada grozdna plesnoba grozdne jagode in tudi liste.

Čim se pokažeta iznova te dve bolezni, moramo nemudoma zopet škroniti z 2% raztopino galice, četudi bi bilo to že 3. 4. ali celo 5. škropljenje.

Pri sedanjem škropljenju moramo obrniti največjo pažnjo na grozdje, da ne ostane noben del na njem nenoškropljen (da je ves plav). Ako je grozdje samo od plesnobe napadeno, potem izvršimo le žveplanje z najfinejšim žveplom.

Da pokončamo preobili plevel in travo, izvršimo najrajše v tem mesecu še eno kop. Avgusta meseca pustimo potem trtje popolnoma pri miru, zlasti v času, ko se obda z moko, ker v tem času, t. j. tik pred pričetkom zoritve, je grozdje proti zunanjim vplivom najobčutljivejše, posebno v vročih, solnčnih dneh.

Izredno pazljivost in skrb moramo v tem času posvetiti tudi vinskim zalogam, ki še niso našle odjemalca. Jako oprezni morajo biti posebno oni ki imajo prav gorke, solcu izpostavljene nadzemske kleti in koih vina leže celo nepretočena na jesenski gošči. Prav lahko se dogodi, da se jim dotična vina na mah popolnoma skvarijo, namreč, da se skisajo (ciknejo) ali da zavrejo.

Oboje je za prizadete velika izguba, ker tako pokvarjena vina niso več sposobna ne za direktni konsum, ne za mešanje z drugimi vini, marveč kvečjemu za napravo oceta in za prekuho. V gotovih primerih pa tudi še za to niso in se morajo kar izliti.

Najmanjše, kar mora storiti vsakdo, ki se nahaja v tako neprijetnem položaju s svojo kletjo, je, da loči svoje vino takoj od drožij, da vino močno zažvenla, da drži vedno polne sode, da klet dobro zrači posebno ponoči ter da jo pred solnčnimi žarki, zlasti na prednji strani in pred vhodom zavaruje.

Pozneje ni potrebno, da vino še enkrat pretočimo, ampak tedaj zadostuje, da dodamo zaradi go-

tovosti 4–5 g natrijevega bisulfita ali 12 g kalijevega piro-sulfita na vsakih 100 litrov vina.

To sredstvo vsipljemo kot prah ali vlijemo v raztopljenem stanju polagoma pri vohi v sod in sproti z malo leseno palico premešamo, da se razdeli zgoraj po vinu.

Fr. Gombač.

Živinska razstava v Novem mestu.

Ta razstava se je vršila v nedeljo, 23. junija 1929, na kandijskem sejmišču v Novem mestu. Ob 9. uri je otvoril razstavo t. č. predsednik živinorejskega odbora g. inž. A. Podgornik, ravnatelj kmetijske šole na Grmu, ki je pozdravil navzoče in prisotne zastopnike oblasti in korporacij ter imel prireditvi primeren nagovor. Od velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani sta bila prisotna g. šef vet. oddelka Fr. Černe in kmetijski referent g. kmet. svetnik Fr. Trampuž, od obl. samouprave kot zastopnik komisarija obl. samouprave g. dr. A. Milavec, od okrajnega glavarstva v Novem mestu sreski poglavar g. vladni svetnik Kakl, od okrajne blagajne v Novem mestu t. č. podpredsednik g. Iv. Česnik, od mestne občine Novo mesto g. župan dr. J. Režek, od Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani ravnatelj g. inž. R. Lah, od kmetijske šole na Grmu ravnatelj g. inž. A. Podgornik, od kmetijskega društva v Novem mestu t. č. predsednik g. inž. M. Abšec, od podružnice Kmetijske družbe v Novem mestu pa t. č. načelnik g. A. Globevnik.

Na razstavo so živinorejci prignali 30 bikov, 15 bikcev, v starosti 1 do 1½ leta, in nad 150 krav in telic, torej vsega skupaj okrog 200 glav goveje živine. Prigon prasičev je bil pičel. Razen kmetijske šole na Grmu, ki je razstavila 1 merjasca, 1 brejo svinjo z rodbino, skupno 6 komadov, je bil razstavljen samo še 1 merjasec ter 2 svinjki in 1 merjašček. Na goveji živini se je videlo, da je med podeželskim govedom zastopan že v precejšnji meri tip švicarsko-rijave, oziroma montafonske pasme. V manjši meri je bil zastopan belo ali pšenično-sivi tip domače goveje živine, oziroma križanci med to in montafonsko pasmo. Razstava je na splošno nudila sliko, da se kmetovalci brigaio za povzdigo živinoreje, vendar se je opazilo tudi, da niso izostale težke posledice lanske suše. Izmed prasičev so bili zastopani predvsem prasiči nemške požlahtnjene deželske pasme ali Höscheve pasme, oziroma križanci domačega plemena z omejeno pasmo.

Živinorejski odbor je imenoval za ocenjevanje goveje živine in prasičev dve ocenjevalni komisiji, v katerih so bili zastopani kmetijski strokovnjaki in veterinarji, kakortudi živinorejci in pa člani tukajšnje podružnice Kmetijske družbe za Slovenijo po svojih zastopnikih. Člani prve komisije so bili sledeči gg.: veter. nadzornik v Novem mestu J. Stupar, suplent kmetijske šole na Grmu inž. M. Abšec, posestnik Iv. Žefran iz Gotne vasi, posestnik Fr. Zagorc iz Smolenje vasi, načelnik kmetijske podružnice v Novem mestu A. Globevnik iz Bršljina. Člani druge komisije so bili gg.: veter. nadzornik v Novem mestu Iv. Vandot, kmetijski referent obl. nadzorništva v Novem mestu Fr. Wernig, posestnik Fr. Dular iz Prečne, župan občine Šmihel-Stopiče Fr. Brulc in odposlanec kmetijske podružnice posestnik I. Osolnik iz Muhabera. Za govejo živino je znašala prva nagrada 300, druga nagrada 200 in tretja nagrada 100 Din. Za prasiče pa je znašala prva nagrada 200, druga nagrada 100 in tretja nagrada 70 Din. Razstavljalcem posebno lepe živine in tudi takim, ki niso reflektirali na denarno nagrado, so se priznale primerne diplome. Razstavljenim bikom je komisija priznala 3 prve nagrade, 6 drugih in 13 tretjih, bikcem pa eno prvo nagrado, dve drugi in tri tretje nagrade. Kravam in telcam se je priznalo 6 prvih, 12 drugih in 58 tretjih nagrad. Trem razstavljalcem so

se priznale diplome. Prasiči so dosegli eno diplomu in 2 drugi nagradi.

Diplome so prejeli:

Kmetijska šola na Grmu (za 2 bika, 1 bikca, 2 kravi in 1 telico, merjasca, 2 svinji in 3 pujske), **Žefran Ivan** iz Gotne vasi (za kravo s teletom) in **Jalen Ivan** iz Grabna (za kravi).

Skupno se je razdelilo nagrad in potnine 16.270 Din. Da je bilo mogoče izplačati vse omenjene nagrade, gre zahvala predvsem kmetijskemu ministrstvu, ki je na intervencijo bivšega narodnega poslanca in ministra v. p. dr. F. Kulovca nakazalo že v jeseni 1928 znesek 8000 Din za živinsko razstavo v Novem mestu, dalje komisariju oblastne samouprave oblasti ljubljanske, ki je dal v ta namen 7500 Din, in končno vsem tistim denarnim zavodom in občinam, ki so tudi v ta namen poklonili manjše zneske. Razstavo je obiskalo veliko ljudi iz okraja, pa tudi precej interesentov izven okraja.

Razstava sama je napravila na vse, ki so jo obiskali, prav ugoden vtis. Želeti bi bilo, da bi dala pobudo za nadaljnji napredek živinoreje v novomeškem okraju.

Razstava kuncev.

V času od 3. 6. do 9. 6. se je vršila na razstavnem prostoru ljubljanskega velesejma razstava kuncev. Razstavljeno je bilo 200 živali raznih pasem, kar je vsekakor lep uspeh kuncerejskega odseka. Lastnikov razstavljenih živali je bilo 22. Pasem je bilo zastopanih 12, in sicer: Belgijski orjak, Beli orjak, Modri dunajčan, Beli dunajčan, Havana, Angora, Činčila, Castorex, Srebrček, Black and tan, Ruski kunc in Hermelin. Vse živali so bile ocenjene. Ocenjevalna komisija je obstojala iz gg. ravn. dr. Dularja, zdrav. dr. Jenka in šol. upr. Inkreta. Odlikovanih je bilo 16 živali s prvo nagrado, 17 živali z drugo nagrado, ter 14 živali s tretjo nagrado. Nekaj živali je ostalo neocenjenih zaradi neodgovarjajoče telesne teže. Nagrade se bodo razdelile v obliki diplom, kakor je bilo prvotno sklenjeno na odborovi seji. Denarja 2000 Din, ki je bil rejcem kuncev ljubljanske oblasti na razpolago za nagrade, se glasom odborovega sklepa zaenkrat ne uporabi za nagrade, ampak se zani nabavi iz Nemčije prvovrstne živali 1,1 Castorex kot odsekovo premoženje. Nato se bosta živali oddali v rejo zanesljivim rejcem, ki bodo vodili natančno statistiko o reji in odprodaji mladičev. Mladiči tega para kakor tudi samec sam bodo na razpolago samo članom odseka po ugodnih od odbora določenih cenah. Kdor bi želel prevzeti te živali, kadar dospejo, v rejo, naj javi to odseku za kuncerejo, Kmetijska družba, Ljubljana. Pogoj je, da je dotični rejec član odseka. Čim bosta živali plačani, postaneta last dotičnega rejca. O reji te pasme bo govor v naslednji številki „Kmetovalca“.

Navzlic temu, da je še malokomu znano delovanje kuncerejskega odseka, in je bila to prva razstava tega odseka, je bilo vendar na razstavo poslanih zelo veliko živali. Videti je bilo krasne živali, kar znači velik napredek kuncerejev v Sloveniji. Klub Kamnica pri Mariboru je bil zastopan na razstavi s petimi pasmami, med njim s posebno lepo pasmo Castorex, ki je vzbujala med rejci veliko občudovanja. Manjkal je pač oddelek za izdelke iz zajčje kože-hovine. Ker se prvo leto res ne da vsega tako dobro urediti, upajmo, da bo na prihodnji razstavi tudi ta oddelek opremljen z različnimi izdelki. Zaraditega je potrebno, da vsak rejec že sedaj prične s pripravljanjem raznih izdelkov za bodočo razstavo. Tudi živali same naj rejec skozi vse leto pravilno odbira, da bo lahko razstavil le najlepše. Razstava je pač nekako tekmovanje rejcev med seboj, ki rodi le dobre uspehe.

Aranžma razstave je bil zelo dober, kakortudi vodstvo za časa razstave, za kar gre vsa zahvala g. načel. Hudalesu in blag. Kregarju. Obiskovalcev je bilo zelo veliko, vsled česar se je napravilo tudi mnogo kupčij. Pristopilo je tudi veliko novih članov.

H koncu je odsekovemu odboru čast, izreči tudi na tem mestu najlepšo zahvalo g. rav. dr. Dularju in Upravi velesejma, ki je šla razstavljalcem zelo na roko in dala ves prostor brezplačno na razpolago.

Enako se odsekov odbor zahvali tudi vsem članom razstavljalcem za vneto sodelovanje pri razstavi. Obenem jih vabi, da se prihodnje razstave udeležijo še v večjem številu.

Inkret.

Licenciranje bikov - plemenjakov v Metliki.

O priliki letošnjega licenciranja bikov za metliški sodni okraj, ki se je vršilo na sejmišču v Metliki, je bilo prignanih 11 plemenjakov. Material je bil v splošnem zelo zadovoljiv. Živali so bile vse domačega enobarvnega sivega plemena (montafonci-krizanci).



Pod. 30. Skupina licenciranih bikov v Metliki.

Lastniki teh bikov so od desne na levo: Ivan Černič iz Metlike, Anton Plut iz Drašič, Ivan Simonič iz Podreber, Anton Plut iz Črešnjevca, Jože Štupar iz Metlike.

Zgornja slika nam kaže 5 najlepših bikov, ki so bili ob tej priliki odlikovani ter njih lastniki nagrajeni s prvimi nagradami. — Bikorejci le tako naprej, ker le od dobrega plemenjaka lahko z zanesljivostjo pričakujemo dobro potomstvo ter na ta način izboljšamo našo rejo. Pri nakupu bikov bodite izbirični in se ne ustrašite, če stane lepa žival, ki se odlikuje po svoji vnanosti in po svojih lastnostih za užitek, nekaj dinarjev več. Lep in dober bik mora biti le ponos bikorejcu.

Vsem drugim živinorejcem v okraju pa priporočamo, da si nabavijo domačegrudne enobarvne sive ali pa montafonske krave ter iztrebijo iz svojih hlevov vsakovrstno lisasto živino, katera za naš kraj ni tako prikladna. Le skupno delo privede do zaželjenega uspeha!

Živinorejski odbor v Metliki.

Hmeljarji, uredite sušilnice!

Konkurenca v produkciji hmelja je vedno večja in brez dvoma se bo prodal v bodoče le prvovrsten hmelj po primerni ceni. Prav mnogo našega, sicer prvovrstnega hmelja, pa se pokvari pri sušenju; temu so največkrat krive sušilnice,

ki slabo vlečejo ter hmelj preje sparijo in sežgo kakor pa posuše. Le v res dobri in pravilno urejeni sušilnici je mogoče hmelj dobro posušiti. Imamo sicer precej sušilnic, toda le malo res dobrih. Napeke so večkrat prav malenkostne ter je mogoče navadno brez večjih stroškov tako sušilnico preurediti, da suši hitro, enakomerno in pri nizki toploti.

Marsikateri hmeljar je sicer nezadovoljen s svojo sušilnico, vendar si ne zna prav pomagati. Za vsa potrebna začetna navodila in pojasnila se je obrniti na Okrožni kmetijski urad (Oblastno hmeljarsko nadzorništvo) v Celju, s posebno prošnjo (kolek 5 Din) za brezplačen pregled sušilnice. Najbolje je, ako vsak interesent prijavi svojo sušilnico za pregled na občini, občina te prijave zbere in vloži skupno prošnjo na omenjeni urad (prošnja koleka prosta). Na določen dan bo prišel oblastni hmeljarski strokovnjak ter vsakemu na licu mesta dal brezplačno vsa potrebna navodila za preureditev sušilnice. Tudi kdor hoče postaviti novo sušilnico, lahko dobi pri tej priliki vsa potrebna navodila in pojasnila. Vse tozadevne prošnje je vložiti najkasneje do 20. t. m., na kasneje prišle se ne bo moglo več ozirati.

Hmeljarji, posvetite sušenju hmelja največjo pažnjo, da si ne pokvarite pridelka, temveč ohranite dobro kakovost in dosežete boljše cene!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 44. Imam 6 letno kobilu, katera je na križu tako ohromela, da včasih ne more brez pomoči vstajati. Ali se da križna ohromelost ozdraviti? Imela je tudi dalj časa žebelj v žabci kopita, 3 mesece je že od tega in še vedno šanta in ima v kroni pod bicljem še vedno oteklino. Kako naj zdravim to oteklino in odpravim bolečino? (F. I. v L.)

Odgovor: Kobilu ima otrpnjen križ (kreuzlahm) in bo zelo težko kdaj popolnoma ozdravela. Ker pa omenjate, da se je zbodla z žabljem, je podana tudi možnost, da je križeva hromota v zvezi s tem vpadljajem. Če je kobilu že pred vpadom težko vstajala, je popolnoma neozdravljiva. V tem primeru ji je ohromelost že prirojena. Pridejo pa tudi slučajni, da kobilu pade, ali se težko vleže na trda tla in si pri tem nalomi

hrbtenco. Nato rastejo hrustancu podobni izrastki v notranjost in pritiskajo na hrbtenični mozeg, kar povzroča seveda ohromelost. V tem primeru je poklicati živinozdravnika, ki natančno pregleda in ugotovi pravi vzrok. — Glede debelosti svitka in šepanja kobile na nogi je pripomniti, da morate kobile na vsak način pustiti v hlevu, da se docela odpočije. Dnevno pa naj se ji obolelo nogo koplje zjutraj in zvečer po četrto ure v dobro gorki vodi in tako, da drži nogo v njej.

Vet. R—k.

Vprašanje 45. Imam nabranih en polovnjak borovnic, iz katerih bi rad napravil žganje. Nekateri so mnenja, da se lahko kuha že po preteku nekaj tednov. **Kako kuhamo pravilno iz borovnic žganje in kdaj je za to najprimernejši čas?** (F. Z. v S.)

Odgovor: Ker vsebujejo borovnice sladkor, ki pokipi v alkohol, se lahko tudi iz njih kuha prav dobro žganje. Biti pa morajo popolnoma zrele, kar je prvi pogoj. Nato se zmastilo in shranijo v pokriti posodi kake tri do štiri tedne, kjer se jih pusti kipeti. Mora se jih pa vsak dan dva- do trikrat dobro premešati, da se namreč pospeši kipenje s tem, da odhaja ogljikova kislina. Ko tako tekom tega časa dobro pokipe, se lahko prične s kuhanjem.

K.

Vprašanje 46. Imam 2 leti staro telico, katera nikakor noče sprejeti plemena. Telica je popolnoma zdrava in tudi v nožnici nima tistih belih pik, ampak vselej krvavi drugi dan po zaskočitvi. Sosedje mi svetujejo, da bi jo dal puščati. Prosim, kaj mi je storiti, da se telica oplodi? (I. Z. v V.)

Odgovor: Ako se mlade telice pripuščajo k biku, običajno vsaka po zaskoku krvavi, ker so spolovila ozka in se srednja kožica (Hymen) v sravnici rani. Če se telica pa ne uplemení, se začne potem zopet goniti, je priporočljivo, da jo takoj ženete kar k dvema bikoma, t. j., da jo pustite zaskočiti od enega bika in nato takoj od drugega, nato se mora uplemeniti. Če se pa tudi v tem primeru ne bi ubrežila, je pa treba živinozdravniške preiskave, ker je podana možnost, da boluje na jajčniku ali da ima kako drugo napako, kar ugotovi le živinozdravnik in odredi potrebno zdravljenje.

Vet. R—k.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Trzin je zborovala 2. junija 1929. Od 38 članov je bilo 28 navzočih. Podružnica je nabavila dose-daj razno orodje: trijer, 3 travniške brane, osipalnik itd. Dobro deluje tudi po njej ustanovljeni živinorejski odsek, in sicer s kontrolno molžo in odbiranjem plemenske živine. V blagajni je 135 Din gotovine. Odbor je imel 4 seje. Naprosil je oblastni odbor za podporo potrebno za nabavo gnojničnega voza. Pri slučajnostih se je sklenilo, nabaviti voz za prevažanje živine. Pri volitvah so bili izvoljeni: Jak. Kecelj načelnikom in delegatom, Iv. Tavčar namestnikom, Jan. Mušič tajnikov in Andr. Kecelj blagajnikom, za odbornike pa Mih. Colnar, Jos. Kralj, Iv. Jeme in Ant. Kepič.

Kmetijska podružnica Zdole je zborovala 2. junija 1929. Od 43 udov je bilo 22 navzočih. Iz poročila je povzeli, da je imel odbor dve seji, ki je pa sicer mnogo delal v prilog podružnice s priskrbovanjem modre galice, umetnih gnojil, s prirejanjem predavanj itd. Računski zaključek izkazuje 26.589 Din denarnega prometa. V odbor so bili izvoljeni: Iv. Molan načelnikom, Rob. Ivanuš tajnikom, Maks Molan blagajnikom, Ivan Omrzel, Mih. Borovinšek in Joža Bregovič pa odbornikom. Za delegata je bil izvoljen Ivanuš Rob. Pri slučajnostih se je opozorilo člane, da naj prigrasijo naročila za umetna gnojila pri podružnici, ki jih bo skupno izročila Zvezi kmet. podružnic v Brežicah. Sprejelo se je več predlogov za občni zbor in sklenilo prirediti letos v Brežicah sadno razstavo.

Kmetijska podružnica v Konjicah je zborovala 16. junija 1929, ker je bila od 141 članov petina navzočih. Iz poročila o delovanju je povzeli, da je bila podružnica zelo delovna, da je oddajala iz svojega skladišča umetna gnojila, modro galico in semena, da je uredila trtnico z matičnjakom in drevesnico, v kateri ima 6000 cepljenih drevesc in zasajenih 10.000 divjakov. Prevzela je v svojo oskrbo tudi žrebca-plemenjaka. Priredila je tudi prvo vinsko razstavo meseca januarja. Še v tekočem letu se ima ustanoviti tudi živinorejska zadruga. Računski zaključek se je soglasno odobrila. Za delegate so bili izvoljeni načelnik inž. Rado Šturm, Iv. Šelih, Št. Paulič in Ant. Toman. Po občnem zboru so si ogledali udeleženci podružnično posestvo.

Kmetijska podružnica na Jesenicah je zborovala 16. junija 1929. Od 72 članov je bilo navzočih 21. Iz poročila je povzeli, da je podružnica posredovala pri nakupu umetnih gnojil, semenskega krompirja in deteljnega semena. Nabavila je dva popolna gnojnična voza. Računski zaključek izkazuje 16.365 Din premoženja v vrednosti inventarja in 1340 Din gotovine. Za delegata sta bila izvoljena Val. Markeš in Iv. Hafner. Občnega zbora se je udeležil tudi ravnatelj inž. Lah, ki je predlagal, da se k vsakemu gnojničnemu vozu kupi še pripravna sesalka. Ko so se uredile še pristojbine za izposojanje orodja in strojev, je imel ravnatelj Lah predavanje o tekočih gospodarskih delih, o gnojenju ajd z umetnimi gnojili in o škropljenju krompirja z galico.

Kmetijska podružnica Sv. Jakob v Sl. gor. je zborovala 23. junija 1929. Od 62 udov je bilo 20 navzočih. Iz kratkega poročila je povzeli samo volitev odbora in delegatov. V odbor so bili izvoljeni: Ant. Roškar načelnikom, za odbornike pa Mart. Lah, Mart. Erhartič, Mat. Peklar, Fr. Šumen in Jak. Supanič. Za delegata sta bila izvoljena: Ant. Roškar in Jak. Supanič.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Na oblastni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto 16. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek sedaj 25 Din) za sprejem je poslati ravnateljstvu oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 31. julija t. l.; prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o pravosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na oblastni ali kak drug stipendij iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpore iz javnih sredstev; pravtako, ako učenec samovoljno predčasno ustavi zavod; stipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi stipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Sprejemajo se pridni, dovoli nadarjeni, zdravi kmetski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanovalci učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi vsaj dveh razredov meščanske ali kake nižje srednje šole. Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni popolno, se odklonijo. Oskrbnina znaša do preklica mesečno 150 Din. Plačuje se v naprej v dveh enakih

polletnih obrokih. Izključenim in samovoljno izstopivšim učenecem se vnaprej plačana oskrbnina ne povrne. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovolijo popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem primeru je treba podpreti prošnje z uradno (od občinskega in davčnega urada) potrjenim ubožnim spričevalom ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo oblastne vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnje za sprejem se rešujejo pisмено.

KMETIJSKE NOVICE.

Novi kmetijski urad v Ormožu. Oblastna samouprava mariborske oblasti je ustanovila v Ormožu novi urad, ki se imenuje: „Okrožni kmetijski urad oblastne samouprave v Ormožu.“ V delokrog urada spadajo vsi kmetijsko pospeševalni posli za sreze Čakovec, Prelog, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer in Ptuj. Medjimurje je razen živinoreje začasno dodeljeno kmetijskemu nadzorništvu, Čakovec. — Urad je razdeljen v štiri strokovno samostojne odseke: poljedelsko nadzorništvo, živinorejsko nadzorništvo, vinarsko nadzorništvo in sadjarsko nadzorništvo. — Vse vloge v poslih kmetijskega pospeševanja je odslej nasloviti na dotično nadzor-

URADNE VESTI.

RAZGLAS

o sprejemu gojenk v kmetijsko-gospodinjstvo šolo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani.

S 1. oktobrom 1929. se otvori osemindvajseti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 11 mesecev.

Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Poljanah v Ljubljani.

Pouk zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa **poučuje teoretično in praktično kuhanje, šivanje (ročno in strojno), pranje, likanje, gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živinorejo, mlekarstvom, vrtnarstvo itd.** Gojenke se vežbajo v živino.

Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din, za pouk pa 100 Din. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj po možnosti naslednjo obleko in perilo: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic,

Ljubljanski velesejm

od 31. avgusta do 9. septembra 1929.

Kmetijski oddelek obsega:

Mlekarski sejm, vinski sejm, sejm za med, sejm za kmetijske stroje.

ništvo, ki jih bo v lastnem delokrogu rešilo ali pa predložilo osrednjemu kmetijskemu uradu v Mariboru. Sporazumno s krajevnimi činitelji se je določil uradni dan **vsako sredo** od 8. do 13. ure in 16. do 18. ure. Tudi ostale dni so nadzorniki strankam na razpolago, če so v uradu navzoči.

Vodja urada: **Josip Zupanc**, l. r.

Uradne ure pri okrožnem kmetijskem uradu v Ormožu bodo od 1. julija do 31. avgusta samo od 7. do 13. ure (od 7. do 1. ure popoldne), od 1. septembra naprej pa zopet od 8. do 13. in od 16. do 18. ure kakor doslej.

Jesenska prireditev Ljubljanskega velesejma, ki se bo vršila letos od 31. avgusta do 1. septembra, ima na programu: mlekarski sejm, vinski sejm, sejm za med in sejm za kmetijske stroje.

Trodnevni drevesničarski tečaj za delovodje drevesnic podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo. Kmetijska družba bo priredila v času od 1. do 4. avgusta t. l. trodnevni tečaj v družbeni drevesnici na Poljanah, ki bo v zvezi s teoretičnim in praktičnim poukom v drevesničarstvu s posebnim ozirom na okulacijo. Teoretični pouk bo dnevno od sedmih do devetih zjutraj, ostali čas se bo pa izrabil s praktičnimi vajami. Na tečaj se sprejme le določeno število, kvečjemu 10 udeležencev, katerim se bo priskrbelo prenočišče in vsakemu tečajniku naklonilo dnevno še po 15 Din. Za primer večje priglasiitve, se tečaj ponovi teden pozneje. Tečajniki se morajo zavezati, da se bodo pouka redno udeleževali. Prav marljivim se ob koncu tečaja podeli nagrada. Priglasiitve na tečaj se sprejema le do 25. julija t. l.; nasloviti jih je na **Kmetijsko družbo v Ljubljani.**

10—12 žepnih robcev, štiri kuhinjske in dva navadna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete in jedilni pribor (žlica, vilice, nož). Če ima katera več obleke, jo tudi lahko vzame s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti 16. leto;
2. znati čitati, pisati in računati (zadnje šolsko izpričevalo);
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji glavni poklic;
5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja;
6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastno-ročno pisane, nekolikovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo

vsaj do 1. avgusta 1929.

Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani.

Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziral po možnosti na prosilke iz vseh slovenskih pokrajin.

V Ljubljani, 30. junija 1929.

Kmetijska družba za Slovenijo.

VABILA

* občnim zborom podružnic kmetijske družbe za Slovenijo

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil
e. Slučainosti.

Opomba. Upozorjajo se načelnstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „kmečevalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in s pored podružnicah občnih zborov kmečijskih društev, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

V nedeljo, 28. julija 1929:

Buče, po sv. maši v šoli; **Čatež**, ob polu osmih zjutraj v Gasilnem domu; **Dev. Mar. v Polju**, ob osmih zjutraj v šoli; **Dravlj**e, ob devetih dopoldne pri načelniku; **Globoko pri Brežicah**, ob dveh popoldne v šoli v Globokem; **Horjul**, ob treh popoldne v Kmetijskem društvu; **Metlika**, ob eni popoldne v Obrtnem domu; **Moravče**, ob osmih zjutraj v Zadržnem domu; **Primskovo pri Kranju**, ob desetih dopoldne v šoli na Primskovem; **Škocjan pri Mokronogu**, ob polu osmih zjutraj v občinski pisarni; **Velenje**, ob devetih dopoldne pri načelniku Simonu Blatniku v Stari vasi; **Velike Lašče**, takoj po prvi sv. maši pri g. Fr. Hočevanju.

V nedeljo, 4. avgusta 1929:

Št. Vid nad Ljubljano, ob osmih zjutraj pri Žibertu na Trati; **Komenda**, ob sedmih zjutraj v Društvenem domu; **Ko-**
stanjevica, ob treh popoldne v gostilni g. Alojzija Jalovca; **Podbrezje**, ob treh popoldne v stari šoli; **Radomlje**, ob devetih
popoldne pri g. županu; **Studenec pri Krškem**, po prvi sv. maši
v šoli na Studencu; **Šmarje - Škofljica**, po prvi sv. maši v ob-
činski hiši v šoli; **Zabnica**, ob štirih popoldne v Gasilnem do-
mu; **Želmlje**, ob enajstih popoldne pri Podlogarju.

Na praznik, 15. avgusta 1929:

Borovnica, ob enajstih dopoldne pri načelniku; **Grahovo** pri Cerknici, po sv. maši v šoli; **Sv. Jakob** ob Savi, po rani sv. maši pri Pečnikarju; **Zakot** pri Brežicah, ob devetih dopoldne v občinski pisarni.

V nedeljo, 18. avgusta 1929:

Gomilsko, ob desetih dopoldne v občinski pisarni; **Naklo**, ob sedmih zjutraj v stari šoli.

V nedeljo, 25. avgusta 1929:

Maribor in okolica, ob devetih dopoldne v dvorani vinarne in sadjarske šole; **Vič**, ob desetih dopoldne pri g. Erbežniku star. na Viču.

Vrhnika, v nedeljo, 11. avgusta 1929, po prvi sv. maši v gostilni g. Turšiča.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.

Liubliana

Maribor

Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	265' -do -	260' -do 300' -
	rž	1 "	170' -do 300' -	270' -do 300' -
	ječmen	1 "	280' -do 310' -	350' -do -
	oves	1 "	265' -do 310' -	300' -do 350' -
	proso	1 "	285' -do -	250' -do 280' -
	koruza (nova, sušena)	1 "	290' -do -	300' -do 320' -
	ajda	1 "	280' -do 290' -	250' -do 300' -
	fižol, ribničan	1 "	800' -do -	100' -do 900' -
Seno in slama	fižol, prepelčar	1 "	875' -do -	-do -
	krompir	1 "	-do 200' -	150' -do 200' -
	sladko seno	1 "	125' -do -	70' -do 80' -
	kislo seno	1 "	75' -do -	10' -do 80' -
	slama	1 "	75' -do -	60' -do 85' -
	Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg	11'50 do -	10' -do 11'25
		" II. " " 1 "	10'50 do -	8' -do 9' -
		" III. " " 1 "	9' -do -	-do -
Krave, klobasarice " " 1 "		4' -do 5' -	5' -do 5'50	
(Prigon v Lj. 120, v Mar. 459 glav.)				
Teleta žive teže 1 kg		13' -do 15' -	12' -do 13' -	
(Prigon v Lj. 17, v Marib. 10 glav.)				
Prasiči		6-8 tednov stari kom.	200' -do 300' -	225' -do 300' -
	3-4 mesece stari "	-do -	350' -do 400' -	
	5-7 mesecev stari "	-do -	450' -do 600' -	
	debel žive teže 1 kg	-do -	10' -do 12'50	
	debel mrtve " 1 "	-do -	16' -do 18'50	
	(Prigon v Lj. 337, v Mar. 83 glav.)			
	Perut- nina	piščanec kom.	15' -do 20' -	12' -do 25' -
		kokoš "	25' -do 30' -	40' -do 45' -
Mleko, maslo, sir, jajca		mleko 1 lit.	2'50 do 3' -	2'50 do 3' -
		smetana 1 "	-do -	12' -do 14' -
		čajno maslo 1 kg	44' -do 48' -	50' -do 60' -
		surovo maslo 1 "	40' -do -	36' -do 48' -
		bohinski sir 1 "	34' -do 40' -	-do -
		sirček 1 "	8' -do 10' -	8' -do 10' -
jajce kom.	1'25 do 1'50	1'25 do 1'50		
Kuri- vo	trda drva 1 m ³	180' -do -	125' -do 160' -	
	mehka drva 1 "	70' -do -	90' -do 100' -	

IZJAVA.

S prevoznim bencin - motorjem znamke Lorenc 4 HP, kupljenim za pogon kmetijskih strojev, sem prav zadovoljen, ker mi vsestransko odgovarja in prav dobro dela. Priporočam vsakemu, ki potrebuje gonilno silo, da si kupi motor ravno te znamke pri Kmetijski družbi, ravnotako pa tudi druge stroje, ki jih družba prodaja.

Vse priznanje predsedništvu Kmetijske družbe, ki se je odločilo prevzeti v prodajo to zares dobro vrsto bencinskih motorjev.

Prince Leopold,
Zaboršt, p. Št. Vid pri Stični.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blaznika nasl. v Ljubljani. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Ivo Sancin. — Za tiskarno odgovoren Janez Vehar.



„BELI“

specijalno sredstvo proti obadom, ščiti živino poleti in jo ohrani zdravo in delazmožno. Dobiva se povsod.

DR. A. KANSKY
kemična tovarna
LJUBLJANA
GLEDALISKA ULICA ŠTEV. 8.



mo-
Silo

1. Prehranimo več živine.
2. Pozimi imamo sočne krme in več mleka.
3. Uporabimo vso letino, ki jo noben dež več ne pokvari
4. Ohranimo cvete in liste, bogate na beljakovini in preprečimo vsako potrato.
5. Prihranimo na prostoru in je varno proti ognju.
6. Pocenji produkcijo bolj kot nobena druga kmet. naprava. Silaža je zimska paša, jo lahko krmimo govedu, svinjam in konjem.

Sporočite število glav svoje živine ter še danes zahtevajte brezplačni silo-prospekt!

„IFLA-SILO“ D. Z. MARIBOR
KOROŠCEVA ULICA ŠTEV. 39.

Robkači za koruzo EMRV z ventilatorjem po Din 1180.—
EMR po Din 1120.—, mali ročni Mignon po Din 110.—.

Planeti št. 8 — kot okopalnik osipalnik in kultivator
 globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750.—.

Planet štev 18 ročni po Din 170.—.

Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.

Žitočistilnik Exner 4b po Din 2000.

Žitočistilnik Exner navadni po Din 1500.—.

Vitlji (gepelj) EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, trans-
 mislija za vitelj ER po Din 1630, DS00 po Din 540.

Mlatilnice ročne ERM po Din 2550.—, za pogon z motorjem
 ali vitljem ZM18 2050 Din, ZMVS po Din 5500, MZVS22 po Din 5250, Dobry22 po Din 25.000.

Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4950.—, MK2 za
 ročni pogon po Din 850.—.

Kosilnica Herkules, enovprežna po Din 5200, Knotek, eno-
 vprežna po 3900, dvovprežna s pripravo za žito Din 5300.

Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

Bencin - motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po
 Din 15.500, 3HP s pumpo 17.000 Din.

Robax - motor, tipa DFR5/4, 7 Ks, 1410 okr./min., 380 vol-
 tov, 50Hz, z jermenico 180/90 mm, tov. štev. 113.196, s prigranjenim stikalom zvezda — trikot in temeljno, garnituri po Din 5506.—.

Robax - motor, tipa DF5/4, 7 Ks, 1410 okr./min., 380 vol-
 tov, 50Hz, z jermenico 180/90 mm, tov. štev. 112.782, toda s stikalom zvezda — trikot za separatno montažo in temeljno, garnituri po Din 5.480.—.

Robax - motor, tipa KD4/4, 3.4 Ks 1425 okr./min., 380 vol-
 tov, trikot 50Hz, z jermenico 160/80 mm, tov. št. 119855 s temeljno garnituro in stikalom po Din 3.750.—.

Robax - motor, tipa KD4 4, 4.3 Ks, 1425 okr./min., 380 vol-
 tov, trikot, 50Hz, z jermenico 125/100 mm, tov. štev. 119857, s temeljno garnituro in stikalom Din 3.750.—.

Robax - motor, tipa KDR4/4, 4.3 Ks, 1425 okr./min., 38
 voltov, trikot, 50Hz, z jermenico 160/80 mm, tov. štev. 115844, s temeljno garnituro in stikalom Din 3.750.—.



»Radevolje Vam potrjujem, da uporabljam Thürpil že več let, ter sem imel s tem očuvanim sredstvom proti griži pri teletih vedno dobre uspehe.«

Najemnik posestva v. H. v T.

Zahtevajte pristni Thürpil in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopstvo: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Sadjarji in kmetovalci, pozor!

Pri nakupovanju sadnih mlinov se izvolite obratiti na tovarno Lorber et Co. v Zalecu, Savinjska dolina, katera izdeluje iste tako, da pri mletju sadja ne pride v dotiko z železjem in sodelec vsled tega ne poškoduje. Cena za veliko Din 2000.—, za manjšo Din 1000.— v tovarni. Znotrajnost mlina je lesena z cinkastimi zobmi. Vsa poljsnila dajte rade volje: Tovarna Lorber et Co. v Zalecu, 164



Dražestne kodre,

ki držijo trajno tudi pri vlažnem vremenu in potjenju, dosežejo dame in gospodje brez klešč za onduliranje, le potom

„HELA“ - navijača kodrov.

Najbolj srečkana hubi glavica bo potom „Hela“ polepšana, ker je vsaka ondulacija nepotrebna. Prihranite mnogo časa in denarja, uplava tudi ugodno na rast las. Vaše ogleдалo Vas bo očaralo. Takoj po uporabi dosežete dražestno frizuro polno onduliranih kodrov. Mnogo zahvalnih pisem. Posebno odrasle umetnice se jako pohvalno izražajo.

Cena Din 12.—, 3 steklenice Din 28.—.

Dr. Nik. Kemeny, Košice, ČSR

Poštni predal 12/H. 24.

24



Najboljši in najekonomičnejši

elektromotorji

iz znanih čeških tovarn

Skodovi Zavodi v Plznju

se nahajajo v velikosti od 1/4 do 30 ks, stalno v naši zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na:

ZASTOPSTVO ŠKODOVIH ZAVODOV
 Ljubljana, Šelenburgova ulica štev. 7.
 Telefon štev. 2966.

VABILO
 na

izredni občni zbor
 zadruga

„KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM“

v Ljubljani registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v prvo sklican

v sredo, dne 24. julija 1929 ob 2. uri popoldne v zadrugnih prostorih v Ljubljani, Tavčarjeva (Šodna) ulica štev. 1, priti.,

v drugo sklican pa, po § 35. zadrugnih pravil, za primer nesklepčnosti v prvi sklicbi,

v sredo, dne 7. avgusta 1929 ob 2. uri popoldne v istih prostorih.

Dnevni red: Sprememba pravil.

V Ljubljani, dne 3. julija 1929.

Kmetiski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, registr. zadr. z neom. zavezo.

Dr. M. Marušič, l. r.

Franc Slanc, l. r.

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. pošt. hran. 10.704. Telefon št. 13.

nudi **popolno** varnost za vse vloge, ker jamči za iste **razen** hranilničnega premoženja **mestna občina Brežice** z vsem svojim premoženjem in **vso davčno močjo**. Tudi **rentni davek plača hranilnica sama**. — Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja. — Dovoljuje posolila na vknjižbo, proti poročstvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan razen nedelj in praznikov od 8-12 in od 14-19 ure.



1000 Dinarjev

Vam plačam, če
 Vaše bradavice,
kurja očesa

in roženo kožo ne odstranite v 3 dneh

z RIA - mazilom

brez bolečin, nevarnosti in brez noža.

Zdravniško priporočilo: Dr. Cyrakus B. Wien, piše: „Sem z RIA-mazilom zadovoljen, pošljite nadaljnih 24 lončkov, hočem jih uporabiti pri mojih pacijentih“. Cena z garancijskim pismom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—.

Dr. Nic. Kemeny, Košice, p. pred. 12/L 43
 Čehoslovaška.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.
Upravišтво ne prevzame posredovanja.

Kupim čelno zobato kolo,

z lesenimi in žraven spadajoče majhno z železnimi zobmi. Ponudbe z premerom, številom, zob za kolo, sprejema Jakob Ručnik, Mežica. 192

Lepega bika

plemenjaka 1 in pol leta starega pomurske pasme ima naprodaj: Franc Majcen, Bistrica, p. St. Rupert na Dolenskem. 191

Kravarja

išče „Križniška uprava“ Velika nedelja pri Ormožu. 190

Družabnik

za najem večjega posestva na rodovitni ravnini Samac ob Savi, ki poseduje nekaj kapitala se išče. Pogoji so vsestransko ugodni in bode kapital dobro naložen. Le resne, delavne moči se prosijo, da se javijo na: Upravo lista pod števil. 189. 189

Lep zaslužek!

Kupim več vagonov tudi manjše količine Leskovih palic za izdelavo obrobov. Dolgosti 2 metra. Sekanje septembra do konca marca 1930. Obširnejša polasnica daje kupec Simon Ribarič, Unec-Rakek. 188

Mlekarja,

samca izurjenega v mlekarjskih poslih in molženju krav sprejemem takoj v službo. Pridnost in poštenost so glavni pogoji. — Ponudbe na naslov „Veleposestvo Ruiz-Bistrac, kraj Samobor — Hrvaško. 187

Zajci.

Imam oddati 8 kom. mladičev „belgijskih orjakov“ starih 3 mesece in sicer 6 samice, 2 samca. Al. Lavrenčič, Cerknica pri Rakeku. 186

Primerno službo

išče vsestransko dobro verziran absolvent kmetijske šole na Grmu, samec, vojašine prost, s 3 letno prakso v vinarstvu, kletarstvu, sadjarstvu (drevesničarstvu) in kmetijstvu. Blagohotne ponudbe na Ivan Herbst, trtničar, Kapela, Slatina-Radenci. 184

Parni stroj z mlatilnico

je naprodaj! Naslov pove Uprava „Kmetovalca“ po števil. 183. 183



Varujte svoje prasiče pred boleznijo!

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obojenje prasičev je vedno učinkovito zdravilo, ker očisti prebavila in odvaža iz njih kužne bacile! Pospešuje tek in rejo zdravim živalim ter pri obolelih pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice. Zato imejte ta prašek vedno doma ter ga podalajte 2 krat na teden svojim prasičem, da ne bodo oboleli in se bodo dobro redili! 1 zavoje z opisom bolezni in živinozdravniškim navodilom 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pismu naprej pošlino prosto, sicer povzete! V zalogi vsa druga zdravila za živali! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Naroča in dobi se edino v lekarni „pri angelju varhu“ na Vrhniki! 159

Vabilo

na redni občini zbor Kmetijske hranilnice in posojilnice v Horjulu, ki se vrši dne 21. VII. t. l. ob 4. uri popoldne v Horjulu št. 15, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za l. 1928. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi odbor. 193

Trijer.

znamke Heid. II/12 z dvema cilindroma, popolnoma v dobrem stanju ima na prodaj radi nabave večjega: Kmetijska podružnica v Naklem. Več se izve pri Škofcu v Naklem 17. 185



I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Ceniki zastoj in franko.



Bolni živci

Kolikor je dni v letu, toliko stopinj muke mora prebresti nervozen človek, ker mu oslabljeni, izčrpani živci ogrožajo življenje in povzročajo nebroj nerazpoloženja.

Bolestno trganje, zbadanje, onesveščanje, občutki strahljivosti, eno ali obojestranski glavobol, šumenje po ušesih, miglanje pred očmi, motenje v prebavi, nagla jeza, pojavi znojenja, trganje v mišicah, nesposobnost za delo in mnogi drugi pojavi so redoma le posledica slabih, zmučenih in bolnih živcev.

Kako se rešite te neprilike?

Moja ravnokar izšla knjiga razpravlja o preparatu, ki je postal izvor blagostanja človeštvu. Preparat pripomore na upravljanje način do delazmožnosti telesnih organov, ojačuje hrbenico, mozeg, mišice in ude ter vrača rodovitnost in voljo do življenja.

V borbi za zdrave živce

ustvarja to sredstvo čisto čudeže, dovaja hranilne snovi do najskrajnih točk, kjer se tvori kri, oživlja, okrepuje in ohranja človeka mladega in svežega. Uveriti se morete sami, da Vam ne obetam nikake neresnice, ker hočem poslati tekom tekočih 14 dni vsakomur, ki mi piše, popolnoma zastoj in brezplačno mali zavitek na poskušajo ter tudi knjigo priznanega zdravnika, ki ima mnogostranske in dolgotrajne skušnje in ki se je sam moral boriti s takimi bolečinami.

Napišite mi svoj točni naslov, da Vam takoj dopošljem, kar sem obljubil.

ERNST PASTERNAK, BERLIN, S. O. Michaelkirchplatz Nr. 13. Abt. 356.

Kupujte brusne kamne

„Diamond“

Dobljo se v vseh večjih trgovinah z železnino.



Za rejo slabotnih, zahiranih in oslabele živine, posebno pa za okrepitve mlade in breje živine je brez dvoma najuspešnejše

TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO

ki je tudi od raznih učnih zavodov priznana in pohvaljena. Dobi se pri **M. TEŽAK, Zagreb, Gunduličeva ulica 13, ter v Ljubljani pri Gospodarski zvezi, Dunajska cesta.**



Pred uporabo Po uporabi

izginejo takoj in zanesljivo z uporabo lepotilne kreme „EROS“. „Eros“ služi v dosegu in ohranitev lepote obraza, vratu in rok. Ohranja lepoto do najvišje starosti pod jamstvom. Zdravniško priporočano. — Dolgujem Vam veliko hvaležnost. Dosegla sem vidno lepšanje obraza v **24 urah** pišegospa Dr. M. Glänzend. Sijajno preiskušeno pri damah in gospodih vsake starosti. Cena Din 16.— 3 lončki Din 34.— 6 lončkov Din 55.—

Dr. Nikol Kemény, Košice, pošt. pred. 12/L. 43. ČSR

Čisti obraz in pomlajenje. Vaša koža postane mladeniško sveža in bela kot cvet. Ogreci, mozolji, gube, pege, rdeči nos, brazgotine, solnčne pege, rumene in rujave pege,

pege vsled vročine



KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1 ¹ / ₂ stran	Din 2400—	1 ¹ / ₂ strani	Din 400—
1 ¹ / ₂ strani	Din 1200—	1 ¹ / ₂ strani	Din 300—
1 ¹ / ₂ strani	Din 800—	1 ¹ / ₂ strani	Din 200—
1 ¹ / ₂ strani	Din 600—	1 ¹ / ₂ strani	Din 100—
Priloga listu stane Din 1500—. Malá naznanila do 20 besed stanejo Din 20— vsaka nadaljnja beseda 1 Din.			

Kmetovalci udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanikovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Semena:

Ajda siva po Din 3.50 za kg.
Ajda črna po Din 3.20 za kg.
Grahora po Din 6.— za kg.
Inkarnatna (rdeča) detelja po Din 14.— za kg.
Ozimna pšenica orig. Belje sort. Prolific brkulja (osinka) po Din 3.60 za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 95.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonkem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg Din 92.— Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonkem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žilindra se je podražila: Odslej stane 18 1/2 do 19% blago po 126 Din, vsak odstotek višje vsebine 6 Din več. Pri 15 tonskem, pet ali desetonskem odjemu 125.— Din franko vsaka postaja Slovenije.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.20 za kg, na drobno Din 4.20 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličce po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toličce po Din 3.80.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6.50 za kg, na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z amabalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Fenoltaleinov papir za preizkušanje galičnih zmesi po Din 1.— za zvez.

Gumijeve cev za škropilnice po Din 15.— za meter, tenke po Din 8.—

Gumijeve kroglice po 2.— in 2.50 Din, plošče po Din 10.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/2 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matlevič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica 98/99% po 8.20 Din.

Natrij bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—.
Rafijevo liče, kg po 24.— Din.
Saksonija aparat za konzerviranje sadja po Din 200.—.
Sakoidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.
Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju, v zavrtkih po pol kg Din 65, po 1 kg Din 120.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—.
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnice ročne, ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickove nahrbtnice po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Supérieur po Din 500.—, original. Austria po Din 500.— za komad.

Urania ali Silesia zelenilo v zavrtkih po 1 kg in po ½ kg; cena za kg Din 60.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90.— za komad, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Flickov razpršilnik za trte mali po Din 40.— 12/1 po Din 200.—.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—.

Grozdni mlin (domače tvrdke) po Din 850.—.

Grozdni mlin (inozemske tvrdke) 65 kg teže po Din 1580.

Grozdni reblijač, ideal 8 prenosljiv po Din 2550.

Grozdni reblijač (inozemske tvrdke) po Din 5450.

Sadni mlinci od Din 1450.— do 4250.—.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 3.90 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.20 za 1 kg.

Žveplovni trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65.—, nahrbtni Vermorel po Din 450.—, kovina po Din 420.—.

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trti od Din 20 do Din 30.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov in goseničnih gnezd Din 135.— do 150.—, peresa k škarjam po Din 1.—.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40.— do 90.—.

Drevesne ščeti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 22.— do Din 40.—.

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—.

Sadni obračali od Din 15.— do Din 40.—.

Strgule za drevje po Din 30.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Vrtne zalivalke „Jajag“ 10 l Din 180.—, 12 l Din 200.—, 14 l Din 215.—, 16 l Din 225.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Beli sredstvo, da obvaruje živali proti obadam po Din 12.50, steklenice in ročke po Din 45.—.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Posnemalniki: Westfalia GO45 po 950 Din, GO65 po Din 1450, W100 po Din 2250.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250, F za 140 lit. po Din 1700, A za 200 lit. po Din 2500.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1. za 5 l po Din 620.—, št. 2. za 10 l po Din 750.

Hoybergov aparat za določanje toščobe v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—.

Štirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Štirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Koda-
nja) v skatljah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25,
100 g po Din 45, 500 g po Din 200.—.

Sikuro, hlevski odpenjac komad Din 26.—.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930
360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000,
290/420 cm po Din 1150.—.

Razpršilnik za gnojnične vozove po Din 210.—.

Telefji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 20,
Živnozdravniški predmeti (češki izdelek); trokarji za

teleta po Din 70, trokarji za goved okrogli po Din 45, okrogli
z 2 nožnicama po Din 55, okrogli, kakor prejšnji a večji po
Din 65, kombinovani za govedo in ovce po Din 70, za goved,
ploščnati po Din 70, za goved, ploščnati, z 2 nožnicama po
Din 50; požiralnikove cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160,
za goved po Din 130, 150 in 320; kateter (za puščanje skalnice)
za samice po Din 50, za samce po Din 85; emaskulator po
Din 250; gumijev precep (obroč) po Din 8; klešče za vde-
vanje teh obročev po Din 170; toplomer za merjenje vročine
po Din 25; zračni filter po Din 110; gum. balon k temu po
Din 35; zaustavljač (proti vhljanju sramnice) po Din 40, iri-
gatorji kompletni (a 3 litr.) po Din 65; klešče za tetoviranje
za tromestna števila, z 2 garniturama števil 1—10 po Din 500.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne 10—16 zob po 12.50—20 Din.
Lopate za štihanje po Din 20.—.
Lopate za nakladanje po Din 24.—.
Vile, železne s 3 rogli po Din 13.—, s 4 po 14.— Din.
Vile s 3 rogli, garantirano po Din 23.—, s 4 po 25.— Din.
Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—.
Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, sred-
nji po Din 62.—, velik po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:
R14MN po Din 1600.—, D10MN po Din 1050.—, D9SS po
Din 1100.—.

D8MN po Din 990.—; D7MN po Din 900.—, s plužno na
vijake Din 1150.—; D6MN po Din 750.—; D5MN po Din 700.—;
obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obra-
čalno osjo po Din 1300.—; dvojni obračalni plug BW5 po
1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—.

Ospalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.—.

Glave D9SS po Din 410.—, D8MN po Din 350, D7MN po
Din 300.—; D6MN po Din 270.—; SUN na dve brazdi 420 Din,
za izkopavanje krompirja po Din 280.—, za ospavanje 300.—
Din; HN7 po Din 470.—.

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po
Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600.—, z 9 peresnimi
noži po Din 1700.—.

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din
870.—, UP7 po Din 960.—.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane.

Dvodielne njivske MI 780 Din, MII 750 Din, MIVb 600 Din.

GE3 po Din 1150.—.

Lahke posevne IVAI po Din 520.—; IVbL po Din 450.—.

Deske za D6MN po Din 90.—; za D7MN po Din 100.—.

Travniški skarifikator na visokih kolesih Darina 14 (s
14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleten po
Din 1100.— za komad, Ara 16 po Din 1420.—.

Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—,
4 po Din 1050.—.

Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3100.—, II/1a
po Din 2250.— komad, V/2 po Din 4500.—.

Trijer „Feniks“ po Din 3500, špiralni po Din 1500.

Trijer Feniks II/20 po Din 3100.—, II/23 po Din 5600.—.

Sejalni stroji 13 vrstni znam. 4b po Din 5000.—; 9 vrstni
H9b po Din 2360; 5 vrstni H5b po Din 1650, Budućnost po
Din 4500.

Slamorenice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—,
VFS12 s sklopko po Din 2450.—, VFS12 s sklopko in verigo
po Din 2900.—, LEP15 za pogon z motorjem ali vrtljmom po
Din 6000.

Slamorenice Borek: JS8 po Din 1680.—, VS10 po Din
1900.— VFS12 po Din 2150.—, VFS12 z verigo po Din 2300.—,
VFS14 z verigo po Din 2770.—, Alpina po Din 2230.—, HLC za
ročni ali motorni pogon po Din 28000; ERS s streli noži po
Din 5700.